

Pedagogisch werkplan BSO De Kinderkajuit

1. De locatie

Buitenschoolse opvang De Kinderkajuit is gehuisvest in dokZuid in de wijk Zuid in Apeldoorn. De locatie heeft 1 basisgroep voor de jongste kinderen, de Zeesterren en 1 basisgroep voor de oudste kinderen, de Octopus. We zijn elke werkdag geopend.

Inrichting (binnen/buiten)

Wij zijn gehuisvest in het gebouw dokZuid, een Kulturhus, waarin verschillende partners samenwerken op het gebied van kinderen, CJG, V érian, 3 verschillende basisscholen, de bibliotheek, Coda, Accres en Kinderopvang OOK.

De BSO heeft 3 vaste ruimtes. Een 'huiskamer' (Zeesterrengroep), die is ingericht voor de wat jongere kinderen. Daar staat bijv. een gezellige zithoek met televisie, een huishoek met een keuken waar de kinderen in kunnen spelen. Verder een uitgebreide bouwhoek. De oudere kinderen worden opgevangen in de groepsruimte die ook dienst doet als handenarbeidlokaal voor de scholen (Octopusgroep). In de ruimte staat een grote werkbank, een tafelfootbal, een enorme knutselkast en is er een techniekhoek ingericht, waar de kinderen gebruik van mogen maken. Tussen beide ruimtes ligt centraal het 'Vleugelplein'. Hier staat een gezellige zithoek, een Wii, en spelletjestafels. Voor de toneeltalenten onder de kinderen is er een groot podium, waar ze op kunnen treden. Verder heeft de BSO een enorme keuken. Buiten is een enorm buitenspeelsterrein met allerlei speeltoestellen en een zandbak. De kinderen kunnen hier fietsen, skelteren en voetballen. Daarnaast ligt een heuvelachtig cross terrein, waar van alles te ontdekken valt op het gebied van planten en diertjes. En er grenst een groot park aan het gebouw, waar de grotere kinderen alleen (met toestemming van de ouders) en de kleinere kinderen onder begeleiding van een PM-er kunnen voetballen of andere sporten kunnen uitoefenen.

2. Voeding

Wij vinden het belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent, hebben wij vertaald in het **voedingsbeleid**.

Op maandag, dinsdag en donderdag staat er voor de kinderen uit school drinken en een gezond keuze tussendoortje klaar in de zithoek. Rond 16.15 uur is er voor de kinderen een keuze moment voor fruit of snackgroente. Eén van de kinderen deelt uit.

Kinderen mogen altijd om extra thee of water vragen.

Op woensdag en vrijdag eten we bij de BSO tussen de middag brood. Ook voor de lunch volgen we ons voedingsbeleid. Na het brood eten mag het kind nog een cracker of een rijstewafel. Er is melk voor de kinderen of als ze geen melk lusten of mogen, hebben we water of thee.

3. Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. Bij de ingang van de BSO hangt een bord met foto's. Elke dag worden de foto's van de medewerkers die er die dag zijn opgehangen. Werkt er naast de vaste medewerker een invalkracht, dan zal hij of zij zich voorstellen aan de kinderen en de ouders. In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleid wordt, zorgen we voor een achterwachtregeling. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier- ogenprincipe en de achterwachtregeling. Elke groep heeft deze afspraken op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en zo nodig geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen "te pas en te onpas" bij elkaar binnen.
3. De verschoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.

4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je “niet pluis gevoel”
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een ‘niet pluis gevoel’.
We benoemen zaken bij naam met een duidelijke “ik boodschap”.
6. Een “niet pluis gevoel” wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager of vertrouwenspersoon
7. Bij het intake / evaluatiegesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken, zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.
8. Het vierogen principe wordt in de diverse units en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

De uitgewerkte afspraken zijn zichtbaar op elke groep aanwezig.

4. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijk gemaakt. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Pedagogische doelen:

- Ik hoor erbij
- Ik kan zelf kiezen
- Ik voel, denk en ontdek
- Ik kan rennen, dansen en zingen
- Ik kan mijn mening geven
- We doen het samen
- Ik doe mee

Ik hoor erbij	
Emotionele competenties: Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn, op anderen te kunnen vertrouwen en erbij te horen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen.	
Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven bij BSO De Kinderkajuit de pedagogisch doelen op onderstaande wijze concreet vorm
Stellen we nieuwe kinderen voor aan de groep en besteden we extra aandacht aan het wennen.	De mentor van uw kind maakt met u een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek vertelt de mentor u over de dagelijkse gang van zaken bij de BSO en vindt een grondige informatie overdracht plaats over de gewoontes en eventuele bijzonderheden van uw kind. Ook maken we dan afspraken met u over het wennen op de BSO. Daarnaast is het voor ons van belang te weten of er bijzonderheden in uw gezin- of familiesituatie zijn, zodat we daar rekening mee kunnen houden.

<p>Heeft elk kind heeft een eigen mentor</p> <p>Worden kinderen bij binnenkomst in de eigen (stam)groep persoonlijk begroet</p> <p>Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich, in de eigen groep en in het hele gebouw, prettig voelt of leert voelen Zorgen we dat er een luisterend oor is van een pedagogisch medewerker Benaderen we kinderen op een vriendelijke wijze</p> <p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind Hebben we oog voor en gaan we in op de initiatieven van kinderen</p> <p>Bieden we structuur en voorspelbaarheid in het programma</p> <p>Zorgen we bij het ophalen voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Zij volgt uw kind heel specifiek, is aanspreekpunt voor u als ouder en draagt zorg voor het welbevinden van uw kind. U kunt uw mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt zoals bijvoorbeeld over buitenspelen en wat uw kind wel/niet mag eten.</p> <p>De kinderen worden ontvangen aan tafel en er staat drinken en een gezond tussendoortje voor hen klaar. Er is even tijd om iedereen rustig te begroeten, te vragen hoe het gaat en de belevenissen aan te horen van de kinderen.</p> <p>De kleuters worden door een van de pedagogisch medewerker opgehaald. De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 komen zelfstandig naar de BSO.</p> <p>Nieuwe kinderen worden door de pedagogisch medewerker van de groep welkom geheten en rondgeleid door de ruimten en voorgesteld aan de andere kinderen. Andere kinderen kunnen helpen om het nieuwe kind wegwijs te maken. Zo zijn pedagogisch medewerkers en kinderen er samen verantwoordelijk voor dat een nieuw kind zich thuis gaat voelen op de BSO. Wanneer uw kind extra komt of wordt overgeplaatst naar een andere groep wordt er aandacht besteed aan deze nieuwe situatie voor het kind.</p> <p>Na drie maanden volgt met de mentor van uw kind een evaluatiegesprek over de eerste periode van de opvang. We hebben dan een goed beeld gekregen van uw kind en kunnen u dan deskundig vertellen hoe het welbevinden van uw kind bij de BSO is.</p> <p>We brengen structuur aan in het programma door regelmatig (spel)activiteiten aan te bieden en vaste rustmomenten in te bouwen.</p> <p>We nemen de tijd om bij het ophalen van de kinderen de bijzonderheden van de dag te vertellen aan de ouders</p>
<p>Ik kan zelf kiezen</p>	
<p>Persoonlijke competenties: Motorische, zintuiglijke, expressieve, beeldende en cognitieve competenties Het kind ontwikkelt een eigen persoonlijkheid en weet steeds beter wat het wel/niet wil. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid zijn hierbij het uitgangspunt</p>	
<p>Gaan we ervan uit dat opvangtijd vrije tijd is, waarin kinderen zelf mogen bepalen wat ze doen. Kunnen kinderen zelf kiezen of en waaraan ze mee willen doen</p> <p>Hebben we aandacht en respect voor de eigenheid van elk kind en voor de</p>	<p>Kinderen bepalen bij de BSO zelf wat ze willen spelen. Wel bieden we regelmatig spelactiviteiten aan, om kinderen op ideeën te brengen. Er wordt o.a. gebakken en gekookt, sportactiviteiten binnen en buiten georganiseerd en creatieve activiteiten.</p>

<p>keuzes die het maakt</p> <p>Bieden we activiteiten aan voor zowel jongens als meisjes en voor zowel oudere als jongere kinderen</p> <p>Zorgen we voor voldoende aanbod en uitdagende materialen Sluiten we aan bij de ontwikkeling van het kind en krijgen kinderen de kans om spelenderwijs vaardigheden te oefenen</p> <p>Staan materialen voor een groot deel op kindhoogte en zijn duidelijk herkenbaar zodat kinderen de (spel)materialen die ze willen gebruiken zelf kunnen pakken Kunnen kinderen zelfstandig de materialen pakken die ze nodig hebben en deze ook weer opruimen</p> <p>Nemen we bewust de tijd om kinderen te begeleiden in het spel, maar nemen we het spel niet over. Het initiatief ligt bij het kind, hij/zij bepaalt hoe het spel verloopt</p> <p>Dagen we kinderen uit om zelfstandig dingen te doen</p>	<p>We bieden een uitdagende en stimulerend speel/leeromgeving. De verschillende speelhoeken zijn zo ingericht dat er voor elke leeftijd (en voor jongens en meisjes) geschikt en leuk spelmateriaal aanwezig is waarmee ze zelfstandig of samen met andere kinderen mee aan de slag kunnen.</p> <p>Het materiaal staat goed zichtbaar, meestal in open kasten opgesteld.</p> <p>Wij hebben aandacht voor en gaan in op de (spel)initiatieven van kinderen. We spelen mee als kinderen dit leuk vinden en stellen ons hierbij volgend op, het spel wordt bepaald door de ideeën van de kinderen.</p> <p>Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer ze behoefte hebben aan zelfstandigheid. Denk hierbij aan buitenspelen zonder toezicht, het bezoeken van activiteiten buiten de BSO etc. Met ouders en kinderen worden afspraken gemaakt over deze zelfstandigheid. De afspraken worden vastgelegd in een ondertekend document.</p>
<p>Ik voel, denk en ontdek</p>	
<p>Kinderen zijn onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen.</p>	
<p>Gaan we in op de behoefte van kinderen om iets te onderzoeken</p> <p>Nemen we, ook zelf, het initiatief om uitleg te geven over de wereld die de kinderen aan het ontdekken zijn</p> <p>Bieden we ruimte voor experimenten en bieden we kaders aan waarbinnen dit kan</p> <p>Kunnen kinderen zelfstandig of met begeleiding van de pedagogisch medewerkers de onbeperkte mogelijkheden van de natuur onderzoeken en ervaren</p>	<p>Kinderen bepalen de inhoud van het spel, we stimuleren hun spel door (onderzoekende) vragen te stellen en eventueel aanvullende materialen aan te bieden.</p> <p>We hebben een ruim aanbod aan materialen waarmee geknutseld, gebouwd of geëxperimenteerd kan worden. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf de materialen ontdekken en ervaren.</p> <p>Natuurlijk buiten spelen vinden we belangrijk. Buitenspelen maakt kinderen vrolijk en blij. Het prikkelt de fantasie en is goed voor de sociale vaardigheden, gezondheid en de motoriek. We spelen op het schoolplein en op het nabijgelegen grasveld en park of voetbalveld. Kinderen kunnen er klauteren, fietsen, voetballen, tennissen, in de zandbak spelen, beestjes zoeken, zich verstoppen en paadjes maken door de struiken.</p>

Ik kan rennen, dansen en zingen

Kinderen hebben de behoefte om zichzelf te uiten in beweging en geluid. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie. Plezier in schoonheid, eigen lijf en ontwikkelen van talenten zijn hiermee verbonden

Vinden we dat spelen en beweging niet alleen leuk en gezond is, maar ook belangrijk is voor de ontwikkeling van elk kind

Hebben vrij spelen en georganiseerde activiteiten beide een plek in het aanbod, evenals buitenspelen

Worden activiteiten van te voren gepland en voorbereid, maar kunnen ook spontaan ontstaan

Wordt gezocht naar activiteiten die aansluiten bij de interesse van de kinderen. Hierdoor ontstaat er een afwisseling van creatieve activiteiten, muziek en dans, techniek, sport

Wordt waar mogelijk aangesloten bij thema's of activiteiten in de buurt of op basisschool

Kinderen krijgen bij ons volop de kans om te dansen en met muziek bezig te zijn. We hebben een ruim aanbod aan muziekinstrumenten die de kinderen er zelf bij kunnen pakken.

Naast het vrij spelen bieden we elke middag een activiteit aan en kunnen kinderen er op elk moment voor kiezen om buiten te gaan spelen.

Als de activiteit om meer beweegruimte vraagt kan dit altijd op het Vleugelplein, of in de gymzalen van de scholen. We mogen ook gebruik maken van de computerhoek van de scholen. In de grote keuken kan naar hartenlust gekookt en gebakken worden.

De BSO werkt nauw samen met de drie basisscholen in dokZuid. Er is een goed contact met de leerkrachten en directeuren van deze scholen. De unitmanager heeft een structureel overleg, waarin gezamenlijke activiteiten besproken worden. U kunt hierbij denken aan gezamenlijke open dagen, sportdagen, bijzondere evenementen, Brede schoolactiviteiten. We gebruiken elkaars ruimtes.

Ook is er een korte overdracht tussen de leerkrachten en de pedagogisch medewerkers. Zo zijn wij op de hoogte als een kind bijvoorbeeld gevallen is op school, zich niet lekker voelde of wanneer er iets anders is gebeurd.

Als er Brede School activiteiten georganiseerd worden, mogen kinderen zich daarvoor inschrijven. De kinderen worden onder begeleiding van een medewerker naar de activiteit gebracht en weer opgehaald.

We sluiten waar mogelijk aan bij thema's van de scholen. In ieder seizoen valt er wel iets te vieren. Of het nu de geboorte van lammetjes is, of het carnavalsfeest. Per keer wordt bekeken wat er dan gedaan wordt. In ieder geval wordt de aankleding van de groepsruimte ieder seizoen aangepast door tekeningen en werkjes van de kinderen, gezellige posters en boekjes over het betreffende thema.

Soms wordt er een uitstapje georganiseerd, vooral in de vakantieperiodes. Wij vinden het belangrijk om kinderen de mogelijkheid te geven zoveel mogelijk ervaringen op te doen en dingen te ontdekken. Onze uitstapjes zullen daarop gericht zijn. Als er een uitstapje staat gepland, dan informeren we ouders ruim van te voren over onze plannen.

Ik kan mijn mening geven**Taal, communicatieve competenties**

Jezelf kenbaar maken via taal, een stem hebben in zaken die je direct aangaan. Leren een eigen mening te vormen en leren dat anderen een andere mening kunnen hebben. Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in zaken die hen direct aangaan.

Luisteren we naar kinderen en moedigen we kinderen aan hun mening te geven

Hebben kinderen inspraak in het activiteiten aanbod, regels en afspraken, de aanschaf van materialen en de inrichting

Maken we de kinderen mede verantwoordelijk voor wat er op de locatie gebeurt

Regelmatig worden er kringmomenten georganiseerd waarbij kinderen een inbreng hebben. Tijdens deze kringmomenten mogen de kinderen meedenken over alle activiteiten en regels die er zijn bij ons. Alle ideeën zijn welkom en er wordt serieus gekeken of er iets mee gedaan kan worden. Er wordt een verslag gemaakt zodat we altijd kunnen teruglezen wat er besproken is.

In de groep hangt een ideeënbus, waar kinderen ideeën in kunnen doen. De pedagogisch medewerkers bespreken deze ideeën met de kinderen en bepalen samen wat er mee gedaan kan worden.

We doen het samen**Sociale competenties:**

Kinderen krijgen meer inzicht in zichzelf en hun relaties met anderen. Zo leren ze zich te verplaatsen in gevoelens van anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.

Stimuleren we interacties tussen kinderen

Maken we samen met de kinderen plezier

Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te spelen

Tonen we respect en waardering in het contact met elkaar en het omgaan met de omgeving en het materiaal

Wij besteden tijd aan het ontwikkelen van het "groepsgevoel" en het onderlinge contact tussen de kinderen. Dit doen we tijdens de gezamenlijk momenten zoals tijdens: het eten/drinken, het meespelen en tijdens de aangeboden activiteiten.

We zorgen voor een vriendelijke sfeer. Humor is hierin voor ons heel belangrijk, we benadrukken de grappige momenten en maken er tijd voor om met de kinderen samen te lachen en grapjes te maken. Dit zorgt voor een ontspannen en vertrouwde sfeer.

Verjaardagen worden op school en op de BSO gevierd. Op de BSO besteden we aandacht aan deze feestdag, maar laten we het trakteren achterwege. Het jarige kind staat de hele middag in de schijnwerpers en heeft een bepalende rol t.a.v. het programma van die dag. Is het kind in een schoolvakantie jarig en bezoekt het die dag de buitenschoolse opvang dan mag er natuurlijk wel getrakteerd worden. Ouders kunnen dan bij de medewerkers van de locatie informatie opvragen over gezond trakteren.

Kinderen bepalen zelf met wie ze, wanneer, en waar spelen. We hebben oog voor de voorkeuren van kinderen en de vriendschappen die er ontstaan. Hierbij letten we er wel op dat andere kinderen niet buitengesloten worden.

We begeleiden kinderen tijdens het oplossen van conflicten. We stoppen het gedrag dat pijn veroorzaakt of niet gewenst is en laten de kinderen om de beurt

<p>Leren we kinderen hoe ze conflicten kunnen oplossen</p> <p>Stellen we ons eigen gedrag als voorbeeld</p>	<p>vertellen wat er is gebeurd. We formuleren het probleem zoals dat door beide kinderen is ervaren (kiezen hierbij geen partij), geven inzicht in hoe dat voor het andere kind is en zoeken samen met de kinderen naar een oplossing.</p> <p>Door zelf respectvol, rustig en eerlijk te zijn willen we een goede voorbeeldfunctie vervullen. Wij hebben plezier in ons werk en dat stralen we uit, dit zorgt voor een prettige sfeer voor kinderen en ouders.</p>
<p>Ik doe mee</p>	
<p>Actieve deelname aan de samenleving: Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen</p>	
<p>Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn</p> <p>Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt</p> <p>Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij, en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer op de BSO</p> <p>Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen Worden gedragingen als schoppen, slaan, schelden en pesten beschouwd als niet respectvol en accepteren we niet</p> <p>Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families</p> <p>Geven we kinderen, via activiteiten, mogelijkheden voor het benoemen en respecteren van waarden en normen en (culturele) overeenkomsten en verschillen</p>	<p>We gaan hierbij in op vragen of opmerkingen van kinderen en zoeken samen met de kinderen naar antwoorden</p> <p>Waar mogelijk nemen we deel aan acties in de wijk of op school en wijzen we kinderen, ook in de dagelijkse gang van zaken op de BSO, op het belang van een duurzame wereld en respect voor de omgeving.</p> <p>We hanteren duidelijke (positief geformuleerde) regels over het omgaan met elkaar. We besteden aandacht aan het creëren van een positief klimaat waarin kinderen het gevoel hebben dat ze er toe doen en leren om op een constructieve manier met elkaar om te gaan.</p> <p>Bij de BSO besteden wij aandacht aan Pasen, Sinterklaas en Kerst. Rond deze periodes worden er liedjes gezongen, boekjes gelezen en activiteiten gedaan die hierbij aansluiten. Het programma van deze feesten wordt elk jaar opnieuw bekeken. Ideeën van ouders worden hierbij ook meegenomen. Ouders en oudercommissie worden tijdig geïnformeerd over de invulling van deze feesten.</p> <p>Wij hebben kinderen met allerlei achtergronden die onze BSO bezoeken, we zijn geïnteresseerd in de cultuur en de gewoontes van alle gezinnen. We vinden het heel belangrijk om de zorg voor de kinderen samen met de ouders te kunnen delen. We leggen kinderen uit dat er verschillen kunnen zijn in hoe het thuis gaat en hoe het op de BSO gaat, zonder er een waardeoordeel over te geven.</p> <p>Kinderen zien verschillen in uiterlijk, bijv haarkleur of huidskleur maar hebben er aanvankelijk (als ze jong zijn) geen waardeoordeel over. Als de verschillen door kinderen worden benoemd bespreken we dat en praten we met de kinderen over</p>

Wordt, afhankelijk van de wijk waarin we zitten, samengewerkt met diverse organisaties en scholen. Willen we graag zichtbaar zijn in en onderdeel uitmaken van de wijk.

de diversiteit in uiterlijke kenmerken, bijvoorbeeld welke kleur hebben jouw ogen/haren/huid? En zo gaan we iedereen in de groep langs.

Er is een nauw samenwerkingsverband met de participanten van dokZuid: samen met hen zijn wij er voor de kinderen.

Zie ook: www.kinderopvangook.nl/beleid